

Schriftlezing: JESAJA 50, 4-7 en MARCUS 14, 1-11

Gemeente van Jezus onze Heer,

In een adem vertelt Marcus over de zalving van Jezus en het verraad van Jezus.

De zalving wordt voltrokken door een vrouw.

De man is verantwoordelijk voor het verraad.

De vrouw is hier het beeld van goedheid en genegenheid.

De man is het stereotiep van de boze.

De vrouw verspreid met haar mirre een geur van nieuw leven

Maar wij begrijpen wel dat we hier niet te maken hebben met een zwart-wit blauwdruk van het menselijk samenleven.

Wij weten maar al te goed, dat in ieder van ons iets van die vrouw en iets van die man zit.

In ieder van ons zit genegenheid, maar we hebben ook onze boze kant.

De bijbel zegt de dingen vaak zwart - wit. Niet omdat het leven zwart wit is, of zwart - wit zou moeten zijn. Nee, de bijbel zegt de dingen zwart wit om te laten zien dat de werkelijkheid dat juist niet is.

Alle kleuren van de regenboog zijn in het leven vertegenwoordigd.

Als een christen leven betekent soms een keuze tussen goed of kwaad, maar meestal is het een groeiproces naar een goede levensrichting.

Zo gaan we vandaag de dag ook in de gemeente met elkaar om.

Er komt zo vlak voor Pasen een einde aan de meeste leeractiviteiten in de gemeente.

De catechisaties worden afgesloten, de leerhuisavonden zijn geweest, de groothuisbezoeken, de pastorale ontmoetingen.

En in al die leeractiviteiten zijn we bezig om elkaar iets te leren over het geloof.

En was het vroegere zo, dat we op catechisatie leerden wat we moesten geloven. Nu besteden we veel meer aandacht aan de vraag: Hoe kan ik geloven?

En was het voorheen zo, dat we elkaar probeerden te leren wat je als christen moest presteren en waarmaken, nu praten we vooral over de vraag: Wie ben ik, wie zijn wij?

Veel collega's van mij zullen dat maar wat soft vinden.

En er is ook veel kritiek dat de catechese en het leerhuis meer een plek is waar gepraat wordt dan dat er iets geleerd wordt.

Maar ik vraag me altijd af: Waar begint een menselijk leerproces?

Begin je bij geloofskennis? Dat kan. Ik weet en ik geloof in God de Vader, die ons leven heeft gemaakt en gewild; ik geloof in Jezus, de Zoon die ons een weg baant door de dood, en ik geloof in de Heilige Geest, die kracht geeft en troost. Dat weet ik, dat is geloofskennis.

Maar dan? Wat dan? Waar zie ik in mijn leven de uitwerking van die geloofskennis? Waar in mijn leven wordt die geloofskennis aangevochten of bestreden of bemoedigd?

Waar begin je in het leven met een leerproces?

Het evangelie leert ons vandaag dat het levensproces altijd moet beginnen bij de mens.

En dat een leerproces begint bij wie je bent en niet bij wat je presteert.

Dwars tegen de regels van de prestatie­maatschappij in houden wij in geloof vol, dat de mens en de menswaardigheid centraal moet staan en dat je van daaruit je leven kunt op­bouwen en vormgeven.

En on­ge­merkt be­seffen de men­sen dat die bij de poort van Jeru­za­lem Je­zus wel­kom he­ten met palmtak­ken. Ze zien Hem ko­men en roepen, Kijk daar is Hij, dit is Je­zus. Zie de mens! Nog he­lemaal los van de wonder­lijke woorden en da­den, los van zijn pre­sta­ties her­kennen de mensn, wie Hij is. Zijn aan­we­zig­heid is al ge­noeg.

En van­daag in het Mar­cu­se­van­ge­lie speelt het ver­haal zich af in Be­ta­nie: d.i. 'het huis van de Aan­we­zige, die ge­na­dig is.' Het leert ons eerst te kij­ken naar wie God is, voor­dat we vragen wat Hij doet. Wij mo­derne men­sen wil­len me­teen re­sul­taat zien, nee in het ge­loof kijk je eerst wie God is, wie Je­zus is. Waar staan ze voor, wat is hun in­ner­lij­ke kracht? En pas later de vraag: Wat doet God met mij, en wat doe ik met de bood­schap van Je­zus.

Zo gaan we in onze ge­meente op een eigen­tijds­e en bij­belse wijze om met ons ge­loofs­le­ven.

Wie ben je? Wat woont er alle­maal in jouw aan ta­lenten, aan krach­ten, vreugde en verdriet. Adam, waar ben je, vraagt God in het pa­ra­dijs.
God waar ben je, heb je me ver­la­ten, vraagt Je­zus aan het kruis?
God waar ben je, nu me deze ramp is over­ko­men?
God wie ben je, als deze wer­eld in nood aan­ziet.

Eerst mo­gen we be­seffen wie we zijn voor Gods aan­ge­zicht. Daar be­gint het le­ven.
En eerst mo­gen we be­seffen wie God is, want Hij is de le­vende in ons mid­den.

De vrouw ver­spreidt een geur van lief­de, met haar mirre, over het hoofd van Je­zus.
En de man Judas beoefend het kwade am­bach­te van het ver­raad.
En Je­zus wijst de men­sen er on­der­tus­sen op, dat ze om moe­ten zien naar de ar­men.

Drie per­so­nen in dit bij­bel­ver­haal.

Drie per­so­nen waar we als in een spie­gel naar mo­gen kij­ken en vragen: Wie ben ik als ik kijk naar deze vrouw, deze man, deze Je­zus?

Wie ben je als je in de spie­gel van Judas kijkt?

Je zult zelf in je le­ven wel eens iem­and echt ver­ra­den heb­ben, of iem­and een ach­ter­bak­se streek ge­le­verd, of mis­schien heb jij je wel laten be­ta­len, voor de on­der­gang van een ander.
Mis­schien zit er iets van Judas in jou en mij?

Het ver­raad van Je­zus is zeer ge­wiekst en kwaadaardig.

Ze durven Je­zus niet op het feest te pak­ken, om­dat ze bang zijn voor on­rust onder de men­igte, want ze we­ten dat de men­igte op de hand van Je­zus is.

En op een ach­ter­bak­se wijze vindt Judas een weg om Je­zus in een rustig mo­ment te laten ar­res­te­ren. Maar voor zijn in­for­ma­tie laat hij zich goed be­ta­len. Een mis­selij­ke streek.

Heb jij ooit je­zelf zo ver­ra­den zo­als Judas hier doet?

Pleeg je wel eens ver­raad aan je ta­lenten, door ze te ver­stop­pen?

Pleeg je wel eens ver­raad aan je verdriet, door er geen aan­dacht aan te ge­ven, of door verdriet in on­ge­oor­den­de woede om te zet­ten? Wie ben je eigen­lijk als je kijkt naar Judas?

En kijk eens in de spiegel van die vrouw, met die geurende mirre, die vrouw die zacht met haar handen over het hoofd van Jezus masseert, met de geur van liefde?
Wat zie je dan in jezelf? Waar is in jouw leven de geur van liefde?
Laat je die voor de dag komen als het erop aan komt?
Durf je je liefde te laten zien, in al je kwetsbaarheid, durf je lief te hebben, durf je te beminnen, zonder er iets voor terug te verlangen, misschien?
Durf je de sprong aan die deze vrouw maakt, de sprong in de intimiteit, het waagstuk van de liefde?

Mens wie ben je? Ja zelfs man of vrouw doet er in dezen niet toe.
Innerlijk verraad en de sprong der liefde, mens zie naar jezelf en zie wie je bent voor Gods aangezicht.

En wat zien we als we in de spiegel kijken van Jezus in dit verhaal.
We mogen geloven dat als we naar Jezus zien, dat we dan God zien, zo zegt Johannes het letterlijk. Wat zien wij hier in dit verhaal in de spiegel van Jezus. Jezus zegt: Die dure mirre is geen weggegooid geld, zoals jullie beweren. Deze vrouw heeft mij een goede daad gedaan. Ze heeft me al gezalfd voor mijn begrafenis en er zal lang en met eerbied over deze vrouw worden gesproken.
Jullie willen het geld voor die dure olie liever aan de armen geven, dat is een goede zaak. Maar de rest van je leven zul je armen om je heen hebben, waar je je geld aan kunt geven.

Jezus wijst de mensen in een beweging op zijn naderende dood en op het belang van de naastenliefde.

Wat zien we in onszelf als we Jezus dat horen zeggen?

Jezus zegt: Jullie kunnen weldoen wanneer je maar wilt, maar ik zal straks niet meer bij jullie zijn.
Dat wijst ons enerzijds op de plicht om voor de armen te zorgen, het evangelie is ook hier helder in de normen en waarden van het geloof. Maar Jezus spreekt ook over zijn afwezigheid.

En Jezus wil zeggen: Mijn dood mag niet het einde zijn van jullie normen en waarden, sterker nog mijn dood is het begin van een vernieuwd bestaan. De mirre verspreid de geur van nieuw paradijselijk leven en zo wil Jezus dat wij aan Hem en aan zijn Vader terugdenken.

Als wij naar Jezus zien, dan overvalt ons de schok dat Hij zo moest sterven, maar tegelijk worden we geraakt door de kracht die Hij over de dood heen uitstraalt. Goddelijke kracht, waar we iedere dag uit leven.

Het is denk ik goed dat we in het gemeentelven en in onze leeractiviteiten rekening houden met al deze aspecten van het geloof. Want de kerk moet niet alleen een gebouw van normen en waarden zijn, maar ook een huis van bemoediging, en die twee kunnen volgens mij nooit zonder elkaar.

En in ons kerkewerk en het hele jaar door in eredienst en pastoraat mogen we die twee aspecten uitdragen: Normen en waarden, jazer, de bijbel is daarin helder, maar ook de dagelijkse bemoediging en troost, de dagelijkse zorg voor de armen en de behoeftigen en al die andere dingen die niet in geld uit te drukken zijn.

Judas dacht daar duidelijk anders over.

De geur van mirre, de geur van paradijselijk leven staat in schril contrast met een manier van leven waarin alles met dollartekens wordt bekeken. De religieuze leiders beloven Judas geld, wanneer hij Jezus uitlevert. En zodra religie met geld wordt verbonden, worden er opnieuw kruisen opgericht. Dat wordt in onze tijd iedere dag duidelijk.

Wie ben je? Wie ben je vandaag?

Ben je vrolijk omdat Jezus in de stad is gearriveerd?

Of ben je verdrietig omdat je weet van Golgotha?

Palmpasen mag een vrolijke zondag zijn, maar we mogen ook de verbinding zoeken met de ernst van de Stille Week die vandaag begint. En ook de komende week wordt ons de Schrift voorgehouden, opdat wij in onszelf ontdekken wat er in ons leeft aan gevoelens van verraad, onrecht, gevoelens van liefde en genegenheid en wat er in ons leeft aan geloof en hoop.

De geur van mirre, de geur van nieuw paradijselijk leven, hebben we gezegd.

Maar het woord mirre heeft dezelfde oorsprong als het woord mara, bitterheid.

En vandaag worden we ook bepaald bij de bitterheid van de dood, de dood van Jezus, de dood van geliefden, we worden bepaald bij de bitterheid van voortdurende armoede en honger en geweld. De bitterheid van een wereld die lijkt overgeleverd aan de willekeur, een schijnbaar godverlaten wereld.

En dat komt het vandaag en de komende dagen toch weer aan op een gezonde dosis geloof om staande te blijven in deze wereld. Geloof namelijk, dat wij iedere dag kleine steentjes kunnen bijdragen aan een nieuwe wereld. Maar ook geloof in de beloften van God, die ons toe heeft gezegd altijd zijn liefde naar ons toe te blijven zenden.

En het geloof dat God ons ziet, zoals we zijn, met al het mannelijke en vrouwelijke in ons, met al het verraderlijke en al het liefdevolle in ons. God ziet ons zoals we zijn voor zijn aangezicht mogen we bestaan. God komt ons langs vele paden tegemoet, zijn wijsheid is genade, zijn liefde overvloed. Daarin geloven, dat mogen we nooit kwijtraken. Dat is de moeite waard..

En ik wil in uw midden de Stille Week inzetten met woorden gesproken door de profeet Jesaja. Hij zegt tot Israel: 'God gaf ons een vaardige tong om op te beuren wie de moed verloren zijn.' Dat is een goede reden om kerk te zijn. Opbeuren en bemoedigen, tegen alle dwaalheid in. Tegen de macht van het geld in, blijven opbeuren en bemoedigen.

Andersgezegd: Het helpt niet om allemaal te roepen dat er te weinig geld voor de gezondheidszorg is. Wat helpt dat is dat je morgen nog vrijwilliger wordt in een verpleeghuis. Het helpt niet echt om je geld te beleggen, ook al brengt het je nog meer geld. Wat echt wezenlijk helpt is, dat je eens een keer bij iemand gaat eten die altijd alleen zit te eten. Wat echt helpt is dat je toch die acceptgiro's in vult voor noodhulp.

Die opdracht kunnen we lezen in de ogen van Jezus die Jeruzalem binnenkomt op een ezel. Houdt moed, zeggen zijn ogen, mijn Vader zal je nooit verlaten. De dood zal niet het laatste woord hebben, Ik ben bij je alle dagen.

Misschien was er daarom onbewust wel die grote vreugde bij de poort van Jeruzalem, en misschien goot die vrouw daarom wel die dure mirre uit over het hoofd van Jezus, omdat ze bewust of onbewust die goddelijke opdracht herkenden en erkenden.

We laten het winterwerk langzaam achter ons en in de komende week mogen we ons concentreren op ons leven: Wie ben ik voor Gods aangezicht? En zo weer iets dichter toegroeien naar Hem die ons gemaakt heeft.

AMEN